

Användarvänliga datajournaler – finns det sådana?

När får vi en användarvänlig datajournal som är lika självklar och självinstruerande som en Internetsida? Det undrar Bengt Smedfors som efter mångårigt tragglande med olika svårarbetade journalsystem formulerat ett antal krav på hur journaltexten bör vara organiserad.

Alla datajournaler som jag har arbetat med (fyra) eller fått kopior från har varit utformade som en mer svåröverskådlig form av pappersjournal.

Efter ett större antal Telefonsamtal, Återbesök, Akutbesök etc är viktiga uppgifter spridda i journalen, eftersom olika sökord används beroende på typ av kontakt. Dessutom skrivs mycket in under fel sökord.

En uppgift om en röntgenundersökning utförd på annat sjukhus kan finnas under ett tidigare Aktuellt i stället för under Röntgen. Dessutom skrivs även oförändrade uppgifter, såsom Tidigare sjukdomar eller Hereditet, in gång på gång, och senaste versionen är långt ifrån alltid mest komplett.

I den uppkomna röran missas därför alltför ofta tidigare inskrivna journaluppgifter. Och hittills har jag inte stött på en lättanvänd sökfunktion (vilket har funnits i ordbehandlingsprogram sedan 1980-talet).

Så här borde journaltexten vara organiserad. Då skulle vi snabbt få en överblick över

patientens hela sjukdomsbild, patientsäkerheten skulle förbättras och vi skulle spara mycket tid.

Vi skulle också sluta ödsla arbetskraft och arbetstid på något så meningslöst som reprisdikterande och repris-

skrivning av redan befintlig text, som inte skall ändras.

1. Alla använda sökord visas, med senaste texten, när man tar fram journalen.
2. Varje använt sökord, t ex Aktuellt, finns bara på detta ställe. Tidigare versioner av Aktuellt ligger dolda bakom senaste versionen och kan tas fram med dubbelklick och visas i kronologisk eller omvänd kronologisk ordning. Klicka igen och endast den senaste versionen blir åter synlig.
3. Man ändrar bara det som behöver ändras, t ex dosen för ett läkemedel under

- Nuvarande och Tidigare sjukdomar, finns alltid där, lättillgängliga och med tiden alltmer korrekta.
5. Återbesök, Telefonsamtal, Inläggning eller vad det kan vara, framgår på vanligt sätt med datum.
 6. Fritextsökning skall vara möjlig inom patientens hela journal.

Vidare:

- Labsvar skall kunna visas i en form som medger snabb bedömning av förlopp, dvs absolut inte skannas in.
- I ett fönster skall varje läkare lätt kunna se alla egna patienters osignerade svar.
- Journalen skall kunna användas utan föregående undervisning, dvs journalen skall vara lika självklar och självinstruerande som en Internetsida.

En journal byggd på detta sätt har jag längtat efter sedan jag började arbeta med elektroniska journaler för tolv år sedan. Den skulle minska arbetsbördan och öka säkerheten, icke minst när man tar hand om patienter med långa journaler.

Finns den?
Om inte, varför?

■ **Potentiella bindningar eller jävsförhållanden:** Inga uppgivna.

Illustration: Airi Illiste

Nuvarande mediciner. Läkemedlets namn behöver då inte skrivas in igen. Datum med signatur för senaste ändring syns för varje sökord.

4. De uppgifter som vanligen inte ändras, såsom under Hereditet, Allergi, Socialt,

Bengt Smedfors' önskejurnal »skulle minska arbetsbördan och öka säkerheten, icke minst när man tar hand om patienter med långa journaler«.

BENGT SMEDFORS
gastroenterolog,
Täby Närsjukhus
bengt.smedfors@hotmail.com